

Asia: VN/18157/2023

Lausuntopyyntö: luonnos hallituksen esitykseksi kyberturvallisuusdirektiivin (NIS2-direktiivi) täytäntöönpanemiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot NIS2-direktiivin tavoitteista ja tarkoituksesta

Onnettomuustutkintakeskuksen näkemyksen mukaan on erinomainen asia, että Suomen ja muiden EU-jäsenvaltioiden kyberturvallisuutta kehitetään NIS2-direktiivin avulla. Pääperiaatteet vaikuttavat oikeanlaisilta, kun niiden avulla määritellään tärkeät toimijat sekä lisätään niiden riskienhallinta- ja raportointivelvoitteita. Lisäksi asian hallintaa ollaan parantamassa säätämällä kansallisesta kyberturvallisuusstrategian ja laajamittaisten kyberturvallisuuspoikkeamien ja -kriisien hallintasuunnitelman laatimisesta.

Soveltamisalaa koskevat huomiot

-

Riskienhallintavelvoitetta koskevat huomiot

-

Raportointivelvoitetta koskevat huomiot

-

Valvontaa koskevat huomiot

-

Seuraamusmaksua koskevat huomiot

-

CSIRT-yksikön tehtäviä koskevat huomiot

-

Tiedonhallintalakia ja täytäntöönpanoa julkishallinnossa koskevat huomiot

-

Verkkotunnusvälittäjiä koskevat huomiot

-

Kumottavaksi ehdotettuja säännöksiä koskevat huomiot

-

Vaikutustenarviointia koskevat huomiot

-

Muut huomiot ja avoin palaute esityksestä

Tietoturvaloukkauksiin reagoivana ja niitä tutkivana CSIRT-yksikkönä sekä keskitettynä yhteyspisteenä toimii esityksen mukaan jatkossakin Liikenne- ja viestintäviraston Kyberturvallisuuskeskus. Onnettomuustutkintakeskus pitää tätä tarkoituksenmukaisena.

Tuomme kuitenkin esille, että erityisesti laajoihin vahinkoihin johtaneet tilanteet edellyttävät pelkkää tietoturvaloukkausta laajempaa tutkintaa, jollaiseen on onnettomuuksien ja poikkeuksellisten tapahtumien tutkinnassa totuttu. Vakavista tilanteista tarvitaan laajasti tietoa mm. siksi, että jokainen toimija voi osaltaan parantaa varautumistaan ja että vastaavanlaisia tapauksia voidaan jatkossa estää.

Turvallisuustutkintalain (525/2011) mukaan ”turvallisuustutkinnassa selvitetään tapahtumien kulku, syyt ja seuraukset sekä tehdyt pelastustoimet ja viranomaisten toiminta. Tutkinnassa selvitetään erityisesti, onko turvallisuus otettu riittävästi huomioon onnettomuuteen johtaneessa toiminnassa sekä onnettomuuden tai vaaran aiheuttajina taikka kohteina olleiden laitteiden ja rakenteiden suunnittelussa, valmistuksessa, rakentamisessa ja käytössä. Lisäksi selvitetään, onko johtamis-, valvonta- ja tarkastustoiminta asianmukaisesti järjestetty ja hoidettu. Tarvittaessa on myös selvitettävä mahdolliset puutteet turvallisuutta ja viranomaisia koskevissa säännöksissä ja määräyksissä.” Tutkinnasta laaditaan aina julkinen raportti suosituksineen.

Hallitusohjelmaan on kirjattu, että ”Selvitetään mahdollisuus lisätä Onnettomuustutkintakeskuksen toimialaan kyberturvallisuuteen kohdistuneiden vakavien häiriöiden turvallisuustutkinta. Hallitus valmistelee tarvittaessa säädösmuutokset turvallisuustutkintalakiin ja tekee siihen muut tarvittavat tarkistukset.”

Onnettomuustutkintakeskus pyytää harkitsemaan, onko lausunnolla oleviin säädösehdotuksiin syytä lisätä ilmoittamisvelvollisuus vakavista tapauksista Onnettomuustutkintakeskukselle ja kirjata Onnettomuustutkintakeskuksen tutkintavelvoite näkyviin hallituksen esitykseen.

Lisäksi saattaisi olla tarpeen täsmentää, mikä on CSIRT-yksikön tekemän tutkinnan laajuus, sisältö ja lopputuote. Onnettomuustutkintakeskuksen osalta nämä ilmenevät turvallisuustutkintalaista.

Kokko Kurt
Onnettomuustutkintakeskus

Sepponen Juha
Onnettomuustutkintakeskus